

(/users/torben-wendelboe)

Af Torben Wendelboe
(/users/torben-wendelboe)

Skribent
18 Dec.13

ANMELDELSE

SORTEFOD AF OLBA BAUER (/ANMELDELSER/SORTEFOD-AF-OLA-BAUER)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/sortefod-af-ola-bauer&title=Sortefod af Ola Bauer](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/sortefod-af-ola-bauer&title=Sortefod%20af%20Ola%20Bauer))

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/sortefod-af-ola-bauer&status=Sortefod af Ola Bauer+http://litteratursiden.dk/anmeldelser/sortefod-af-ola-bauer>)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/sortefod%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/sortefod%23comment-form) for at skrive kommentarer

destination=/boeger/sortefod%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/sortefod%23comment-form) for at skrive kommentarer

'Sortefod' er en vital, hæsblæsende og rigtfaavnende højtryksroman om en ung mand i puberteten. Bogens altafgørende styrke er det fantastiske sproglige drive, Bauer mestrer som få.

Sortefod er anden del af tetralogien om Tommy – Ola Bauers alter ego - og hans opvækst. Tom hed han i *Hestehovedtågen*, nu hedder han Tommy. Han har forladt "kostskolen for vanskelige børn" og er rykket til Oslo. Året er 1957, Tommy har frisure som Gene Vincent og skråler med på hans hit 'Be Bop A Lula' og drømmer våde drømme om Ava Gardner og Eva Perón (!). Han starter i en ny skole i "3. engelsk", som er en blandet klasse.

Der er det med Tommy, at han ikke spilder tid på at læse lektier, det nytter alligevel ikke noget: Han kan ikke huske, hvad han har læst! Så han er egentlig en sikker dumpekandidat, men frækheden og heldet er med ham. Hans lærer i norsk er Flågvitet, en fantastisk figur. Han har en stor digter i maven, men har kun udgivet en enkelt oversat digtsamling. Han er tyrannisk i klassen og dømmer tidligt Tommy ude. Men han har en drøm om engang at opdage en usleben diamant, et geni i svøb, og den drøm kommer Tommy til at opfylde for ham på finurlig vis: Tommy ved udmærket, at han ikke kan skrive fristile, men han har læst Hemingways noveller, han kan skive af og skrive om - og afleverer sine bearbejdede versioner af Hemingway til Flågvitet, der heldigvis ikke har læst originalerne og derfor griber Tommys digtning med fryd! Det er så ondskabsfuldt, og det er så morsomt, at det fylder meget i oplevelsen af bogen.

Men der er også alvor i bøgeret. Tommy har stadig sin nazifars pistol, en Luger, og når det hele er ved at brænde sammen for ham, sætter han pistolen til hovedet - uden dog at trykke af, men en blanding af had og uforløsthed plager ham romanen igennem frem til det afsluttende opgør med den døde far. Det er en stærk klangbund. Tommy er en ung mand, og hormonerne raser i kroppen. Han har sin første seksuelle oplevelse bag sig, den fik han i den gamle skole - et forløb med hvad man kunne kalde ungarsk oralsex - og det har givet ham smag efter mere. Sex og drift fylder dermed også meget i romanen.

Sortefod er et fint og indtrængende billede af en ung mand i en brydningstid, men Bauer sørger også for, at tiden og byen Oslo får liv i bogen med lokaliteter og begivenheder.

Bogens altafgørende styrke er det fantastiske sproglige drive, Bauer mestrer som få. Han sætter os op i vognen, knalder med pisker - og så drøner vi derudaf i frydefuld hast. Han kan noget specielt med at lade os flyde gennem lange, lange sætningskæder – og så standse op, slå over i korte enkeltsætninger - for så at fare af sted igen, hvor refleksioner, sansninger og begivenheder igen hvirvler os gennem Tommys liv og tid. Der er så mange steder, jeg kunne vælge til at illustrere det - jeg har valgt at følge Tommy i tandlægestolen hos skoletandlægen for at give en prøve på stilen:

"Alle tænkelige grænser var overskredet. Men så sneg der sig et nyt element ind, et stik af blidhed. Han vidste ikke hvad det var. Han forsøgte at åbne øjnene, men så ingenting. Han var selvfølgelig blind. Han var selvfølgelig stum, men han trak vejret. Han tålte det utrolige. 70.000 volt gik amok i hans krop, fik fødderne til at gløde, farvede hans blod sort, sloges med verdens stærkeste hjerte og hjerne, men Tommy holdt ud, Tommy ville leve videre. Han var verdens

stærkeste mand med verdens dårligste tænder. For midt i denne nådesløse kamp flød et blidt luftskib, intetanende og tydeligvis usårligt, midt i granatregnen, mellem paddehatteskyerne, forbi bunkerne med lig og stødte ind i Tommy, nærmest fortøjede på hans højre skulder og lagde sig ind til hans højre kind, beskyttende, muligvis en fjendtlig desertør der i et svagt øjeblik havde bestemt sig for at komme Tommy til undsætning, for at redde ham fra denne smerte, som intet levende menneske kunne udholde.”

Og så videre! Og det bare i en tandlægestol! Og til oplysning: Luftskibet viser sig at være den kvindelige skoletandlæges ene bryst! Turen med Tommy er en frydefuld, vital rejse, voldsom og tænksom, og farten går i den grad i blodet i denne tour de force af en desværre afdød stor nordisk forfatter. Dette var bind to i tetralogien, og forlaget skylder os at give os også de to resterende: Rejsen med Tommy må ikke stoppe her!

Internal links

Hestehovedtågen af Ola Bauer (/anmeldelser/hestehovedtagen-af-ola-bauer)

Bøger af Ola Bauer

